

BELGISCHE KAMER VAN
VOLKSVERTEGENWOORDIGERS

4 februari 2003

WETSONTWERP

**tot regeling van de afschaffing van de
militaire rechtscolleges in vredetijd
alsmede van het behoud ervan in oorlogstijd**

AMENDEMENTEN

Nr. 5 VAN DE REGERING

Art. 24

Het voorgestelde hoofdstuk V vervangen als volgt:

«HOOFDSTUK V

**Magistraten gemachtigd om Belgische militaire
troepen in het buitenland te vergezellen**

Art. 309bis. — In vredetijd kunnen magistraten van het openbaar ministeriede Belgische troepen vergezellen bij militaire operaties in het buitenland, als de ministers van Justitie en van Landsverdediging hiertoe in gemeenschappelijk overleg beslissen, na een gemotiveerd verslag van de militaire overheden dat bijzondere omstandigheden zulks rechtvaardigen.

Voorgaande documenten :

Doc 50 **2108/ (2002/2003)** :

001 : Wetsontwerp.

002 en 003: Amendementen.

CHAMBRE DES REPRÉSENTANTS
DE BELGIQUE

4 février 2003

PROJET DE LOI

**réglant la suppression des juridictions
militaires en temps de paix ainsi que leur
maintien en temps de guerre**

AMENDEMENTS

N° 5 DU GOUVERNEMENT

Art. 24

Remplacer le chapitre V proposé par la disposition suivante:

«CHAPITRE V

**Des magistrats autorisés à accompagner des
troupes militaires belges à l'étranger**

Art. 309bis. — En temps de paix, des magistrats du ministère public peuvent accompagner les troupes belges lors des opérations militaires à l'étranger lorsque les ministres de la Justice et de la Défense décident en concertation, suite à un rapport motivé des autorités militaires, que des circonstances particulières le justifient.

Documents précédents :

Doc 50 **2108/ (2002/2003)** :

001 : Projet de loi.

002 et 003 : Amendements.

Daartoe wordt door de Koning na advies van de korpschef en op voordracht van het College van procureurs-generaal een lijst van magistraten van het openbaar ministerie vastgesteld. Ze worden aangewezen onder de sedert ten minste een jaar benoemde magistraten van het openbaar ministerie die op de oproep tot kandidaten reageren.

De aanwijzing van de magistraten die op die lijst voorkomen, geldt voor een verlengbare periode van drie jaar.

Wanneer het zenden van een magistraat om de troepen te vergezellen gerechtvaardigd wordt overeenkomstig het eerste lid, dan wordt deze magistraat door de federale procureur gekozen ofwel uit de federale magistraten ofwel uit de magistraten die voorkomen op de door de Koning vastgestelde lijst. In dit laatste geval wordt aan de magistraat van rechtswege gedurende deze periode een opdracht bij het federaal parket gegeven.

De magistraat vervult die opdracht onder de onmiddellijke leiding en toezicht van de federale procureur.

De magistraat die de troepen vergezelt moet houder zijn van een brevet inzake militaire technieken dat minder dan vijf jaar geleden door het ministerie van Landsverdediging is uitgereikt.

Het brevet inzake militaire technieken strekt tot bewijs dat de magistraat die de troepen vergezelt, een militaire basisopleiding heeft gevolgd, op de wijze bepaald door de minister van Landsverdediging.

Het brevet inzake militaire technieken blijft geldig zolang de houder een attest kan voorleggen, uitgereikt door het ministerie van Landsverdediging aan diegenen die de bijscholingscursussen hebben gevolgd die om de vijf jaar worden georganiseerd.

De opdracht troepen te vergezellen mag geen negatieve gevolgen hebben op de verloning van de magistraat en heeft, in voorkomend geval, geen weerslag op het mandaat, vermeld in artikel 58bis, dat de betrokkene uitoefent.».

VERANTWOORDING

De voorgestelde tekst wordt geamendeerd. Er wordt voorzien in de mogelijkheid voor de federale procureur om hetzij een federaal magistraat, hetzij een magistraat van het openbaar ministerie die voorkomt op de door de Koning vastgestelde lijst aan te wijzen om de troepen in het buitenland te vergezellen wanneer daartoe een behoefte bestaat.

A cet effet, une liste de magistrats du ministère public est arrêtée par le Roi après avis du chef de corps et sur proposition du Collège des procureurs généraux. Ils sont choisis parmi les magistrats du ministère public nommés depuis 1 an au moins qui répondent à l'appel aux candidats.

Les désignations des magistrats repris dans la liste sont valables pour une période de 3 ans renouvelable.

Lorsque l'envoi d'un magistrat pour accompagner les troupes est justifié conformément à l'alinéa premier, ce magistrat est choisi par le procureur fédéral soit parmi les magistrats fédéraux soit parmi les magistrats figurant sur la liste arrêtée par le Roi. Dans ce dernier cas, le magistrat est délégué de plein droit au parquet fédéral pour la durée de sa mission.

Le magistrat exerce cette mission sous la direction et la surveillance immédiate du procureur fédéral.

Le magistrat accompagnant les troupes doit être titulaire d'un brevet en techniques militaires délivré par le ministère de la Défense depuis moins de cinq ans.

Le brevet en techniques militaires est destiné à attester que le magistrat a suivi une formation militaire de base dispensée selon les modalités fixées par le ministre de la défense.

Le brevet en technique militaire reste valable aussi longtemps que son titulaire peut fournir une attestation délivrée par le ministère de la Défense à ceux qui auront suivis les cours de recyclage organisés tous les cinq ans.

L'envoi en mission d'accompagnement des troupes ne peut avoir aucune conséquence négative sur la rémunération du magistrat et ne peut avoir aucune répercussion sur le mandat énuméré à l'article 58bis qu'exerce, le cas échéant, l'intéressé.».

JUSTIFICATION

Le texte proposé est amendé de manière à prévoir qu' en cas de besoin, le procureur fédéral peut désigner pour accompagner des troupes à l'étranger soit un magistrat fédéral soit un magistrat du ministère public repris sur la liste arrêtée par le Roi.

De mogelijkheid om op de lijst opgenomen te worden ten einde de troepen in het buitenland te kunnen vergezellen, wordt opengesteld voor alle magistraten van het openbaar ministerie die minstens een jaar benoemd zijn en die hun kandidatuur stellen.

Ten einde de toestand van de magistraat met opdracht uit te klaren voorziet de tekst in een delegatie van de magistraat die figureert op de lijst opgesteld door de Koning, naar het federaal parket. Ongeacht of de magistraat die de troepen vergezeld uit het federaal parket komt dan wel uit de lijst, hij staat onder de leiding en het toezicht van de federale procureur.

Nr. 6 VAN DE REGERING

Art. 177

Dit artikel wijzigen als volgt :

A) in tweede lid, de woorden «of uitgeoefend hebben» invoegen tussen het woord «uitoefenen» en de woorden «bij een militaire gerecht»;

B) het artikel wordt aangevuld met het volgende lid:

«De Koning kan een vrijstelling van de vereiste om drager te zijn van een brevet inzake militaire technieken toestaan op basis van voorgaande equivalente titels of functies.»

VERANTWOORDING

De bepaling met betrekking tot de vrijstelling van het brevet inzake militaire technieken wordt aangevuld. Diegene die op een bepaald ogenblik in hun loopbaan functies hebben vervuld binnen de militaire gerechten en deze niet meer vervullen op het ogenblik dat de wet in werking treedt, kunnen eveneens aangewezen worden om de troepen naar het buitenland te vergezellen.

Er wordt een lid toegevoegd dat toelaat om de vrijstelling van het brevet inzake militaire technieken ook te verlenen aan diegene die nooit actief zijn geweest binnen de militaire gerechten maar die wel een gelijkwaardige opleiding hebben genoten als deze gedekt door het brevet inzake militaire technieken. Hierbij wordt gedacht aan reserveofficieren, bepaalde leden van de politie,...

Nr. 7 VAN DE REGERING

Art. 20

Ontwerpartikel 144quinquies wordt vervangen als volgt:

La possibilité d'être repris sur la liste pour accompagner les troupes à l'étranger est désormais étendue à tous les magistrats du ministère public nommés depuis un an au moins qui se porteront candidats.

Afin de clarifier la situation du magistrat envoyé en mission le texte prévoit une délégation au sein du parquet fédéral du magistrat du ministère public désigné sur base de la liste arrêtée par le Roi. Qu'il soit issu du parquet fédéral ou de la liste, le magistrat envoyé pour accompagner des troupes est placé sous la direction et la surveillance du procureur fédéral.

N° 6 DU GOUVERNEMENT

Art. 177

Apporter les modifications suivantes :

A) à l'alinéa 2 insérer les mots «ou qui ont exercé» entre les mots «qui exercent» et les mots «des fonctions».

B) compléter l'article par l'alinéa suivant :

«Une dispense à l'obligation d'être titulaire d'un brevet en technique militaire peut être accordée par le Roi sur base de titre ou de fonctions antérieures équivalentes».

JUSTIFICATION

La disposition relative à la dispense de brevet en technique militaire est complétée de manière à ce que ceux qui à un moment de leur carrière ont exercé des fonctions au sein des juridictions militaires et n'y exerçaient plus de fonction au moment de l'entrée en vigueur de la loi puissent également être désigné pour accompagner des troupes à l'étranger.

Un alinéa est ajouté qui permet également de dispenser du brevet en technique militaire ceux qui ne sont jamais passé par les juridictions militaires mais qui ont reçu une formation équivalente au brevet en technique militaire. On pense notamment aux officiers de réserve, à certains membres des forces de l'ordre,...

N° 7 DU GOUVERNEMENT

Art. 20

Remplacer l'article 144quinquies en projet comme suit:

«Art. 144quinquies. — In vreedstijd wordt de federale procureur ingelicht over de misdrijven die, overeenkomstig artikel 10bis van de Voorafgaande Titel van het Wetboek van Strafvordering in België kunnen worden vervolgd. Onverminderd de bepalingen van artikel 29 van het Wetboek van Strafvordering, wordt hij rechtstreeks ingelicht hetzij door de commandanten van de militaire eenheden die in het buitenland gestationeerd zijn, hetzij door de leden van de federale politie die, overeenkomstig artikel 112 van de wet van 7 december 1998 tot organisatie van een geïntegreerde politiedienst, gestructureerd op twee niveaus, belast zijn met de politie van de militairen.

Wanneer overeenkomstig artikel 309bis een magistraat van het openbaar ministerie aanwezig is op de plaats van de operaties, wordt de in het vorige lid bedoelde inlichting direct aan hem gegeven.

Onverminderd artikel 144ter beslist de federale procureur of, hetzij de procureur des Konings, hetzij hijzelf de strafvordering uitoefent in de gevallen bedoeld in dit artikel. De beslissing wordt, behoudens dringende en noodzakelijke omstandigheden, genomen na overleg met de procureur des Konings.

Tegen de beslissing staat geen rechtsmiddel open. Inzake de bevoegdheidsverdeling tussen de procureur des Konings en de federale procureur betreffende de uitoefening van de strafvordering, kunnen geen nietigheden worden opgeworpen.».

VERANTWOORDING

Dit amendement past het ontworpen artikel 144quinquies van het Gerechtelijk Wetboek aan rekening houdend met de opmerkingen van de federale procureur tijdens de hoorzitting in de Kamercommissie voor de Justitie van 28 januari jongstleden.

De manier waarop de federale procureur kennis zal nemen van misdrijven gepleegd door militairen in het buitenland wordt gepreciseerd: hij zal worden ingelicht door de commandant van de legereenheid of door leden van de daartoe belaste federale politiedienst.

Deze inlichting kan ook gegeven worden aan de magistraat die zich met toepassing van artikel 309bis op de plaats van de operatie bevindt.

Nr. 8 VAN DE REGERING

Art. 1bis (nieuw)

Een artikel 1bis invoegen, luidend als volgt :

«Art. 1bis. — In het Wetboek van Strafvordering wordt een artikel 24bis ingevoegd, luidend als volgt:

«Art. 144quinquies. — En temps de paix, le procureur fédéral est avisé des infractions qui, conformément à l'article 10bis du Titre préliminaire du Code d'instruction criminelle peuvent être poursuivies en Belgique. Avis lui en est donné directement, sans préjudice des dispositions de l'article 29 du Code d'instruction criminelle, soit par les commandants des unités militaires stationnées à l'étranger, soit par les membres de la police fédérale chargés, conformément à l'article 112 de la loi du 7 décembre 1998 organisant un service policier intégré, structuré à deux niveaux, d'assurer la police des militaires.

Lorsque, conformément à l'article 309bis, un magistrat du ministère public est présent sur le théâtre d'opération, l'avis visé à l'alinéa précédent lui est donné directement.

Sans préjudice de l'article 144ter, le procureur fédéral décide que soit un procureur du Roi soit lui même exerce l'action publique dans les cas visés au présent article. La décision est, sauf circonstances urgentes et nécessaires, prise après concertation avec le procureur du Roi.

Aucun recours n'est ouvert contre cette décision. Aucune nullité ne peut être soulevée en matière de partage de compétence entre le procureur du Roi et le procureur fédéral concernant l'exercice de l'action publique.».

JUSTIFICATION

Cet amendement adapte l'article 144quinquies du Code Judiciaire tenant compte des remarques du procureur fédéral à l'occasion de l'audition du 28 janvier dernier en commission de la Justice de la Chambre.

La manière selon laquelle le procureur fédéral prendra connaissance des infractions commises par des militaires à l'étranger est précisée : il sera informé par le commandant de l'unité militaire ou par les membres du service de police fédérale désigné à cet effet.

Cet avis peut également être donné directement au magistrat qui, en application de l'article 309bis, est présent sur le théâtre d'opération.

N° 8 DU GOUVERNEMENT

Art. 1bis (nouveau)

Insérer un article 1bis, libellé comme suit :

«Art. 1bis. — Dans le Code d'instruction criminelle, un article 24bis est inséré, libellé comme suit:

«Art. 24bis. — De magistraten die overeenkomstig artikel 309bis van het Gerechtelijk Wetboek in vredes-tijd gemachtigd zijn om Belgische troepen in het buitenland te vergezellen, oefenen al hun bevoegdheden ten opzichte van de personen bedoeld in artikel 10bis van de Voorafgaande Titel van het Wetboek van Strafvordering uit op dezelfde manier als wanneer deze personen zich op het grondgebied van het Rijk zouden bevinden.».

VERANTWOORDING

De bevoegdheden van de magistraten van het openbaar ministerie die de Belgische troepen naar het buitenland vergezellen overeenkomstig artikel 309bis van het Gerechtelijk Wetboek dienen gespecificeerd te worden: zij oefenen hun bevoegdheden uit op dezelfde manier als de personen bedoeld in artikel 10bis VT Wb. Sv. zich in België zouden bevinden.

Nr. 9 VAN DE REGERING

Art. 1ter (nieuw)

Een artikel 1ter invoegen, luidend als volgt :

«Art. 1ter. — Artikel 62bis van het Wetboek van Strafvordering wordt een derde lid toegevoegd, luidend als volgt:» Wanneer hij in vredes-tijd kennis krijgt van een feit gepleegd in het buitenland dat in België vervolgd kan worden op grond van artikel 10bis van de Voorafgaande titel van het Wetboek van Strafvordering, oefent de onderzoeksrechter al zijn bevoegdheden uit op dezelfde manier als wanneer de feiten op het grondgebied van het Rijk zouden zijn gepleegd. In dit geval, en wanneer de verdachte geen verblijfplaats heeft in België, zijn de onderzoeksrechters van de Rechtbank van eerste aanleg te Brussel bevoegd.».

VERANTWOORDING

In overeenstemming met de invoeging van een artikel 24bis in het Wetboek van Strafvordering worden ook de bevoegdheden van de onderzoeksrechter die een misdrijf als bedoeld in artikel 10bis van de Voorafgaande titel van het Wetboek van Strafvordering onderzoekt, nader bepaald. Bovendien wordt nu ook gepreciseerd dat het de onderzoeksrechter bij de rechtbank van eerste aanleg te Brussel zal zijn die bevoegd is kennis te nemen van dergelijke misdrijven indien de verdachte geen verblijfplaats in België heeft.

«Art. 24bis. — Les magistrats qui, en temps de paix et conformément à l'article 309bis du Code judiciaire, sont autorisés à accompagner des troupes militaires belges à l'étranger, exercent toutes leurs attributions à l'égard des personnes visées à l'article 10bis du Titre préliminaire du Code d'instruction criminelle comme si elles se trouvaient sur le territoire du Royaume.».

JUSTIFICATION

Les compétences des magistrats du ministère public qui accompagnent les troupes belges à l'étranger conformément à l'article 309bis du Code judiciaire doivent être spécifiées : ils exercent leurs attributions sur les personnes visées à l'article 10bis du TP. C.I.Crim., comme si celles-ci se trouvaient en Belgique.

N° 9 DU GOUVERNEMENT

Art. 1ter (nouveau)

Insérer un article 1ter, rédigé comme suit :

«Art. 1ter. — A l'article 62bis du Code d'instruction criminelle, un troisième alinéa est inséré, libellé comme suit:» En temps de paix, lorsqu'il est saisi de faits commis à l'étranger qui peuvent être poursuivis en Belgique en vertu de l'article 10bis du Titre préliminaire du Code d'instruction criminelle, le juge d'instruction exerce toutes ses attributions comme si les faits avaient été commis sur le territoire du Royaume. Dans ce cas, lorsque le prévenu n'a pas de résidence en Belgique, les juges d'instruction du tribunal de première instance de Bruxelles sont compétents.».

JUSTIFICATION

En conformité avec l'insertion d'un article 24bis dans le Code d'instruction criminelle, les compétences du juge d'instruction qui instruit un délit prévu à l'article 10bis du Titre préliminaire du Code d'Instruction Criminelle sont également précisées. De plus, il est maintenant aussi précisé que c'est le juge d'instruction du tribunal de première instance de Bruxelles qui sera compétent pour prendre connaissance de tels délits si le prévenu n'a pas de résidence en Belgique.

Nr. 10 VAN DE REGERING

Art. 11

In het voorgestelde artikel 14ter, 3° wordt het woord «schildknaap» vervangen door het woord «schildwacht».

VERANTWOORDING

Het gaat om een technische aanpassing.

Nr. 11 VAN DE REGERING

Art. 104

Het woord «strafgerechten» wordt vervangen door de woorden «strafgerechten van gemeen recht».

VERANTWOORDING

Het gaat om een technische aanpassing.

De minister van Justitie,

Marc VERWILGHEN

N° 10 DU GOUVERNEMENT

Art. 11

Dans le texte néerlandais de l'article 14ter, 3° proposé, le mot «schildknaap» est remplacé par le mot «schildwacht».

JUSTIFICATION

Il s'agit d'une adaptation technique.

N° 11 DU GOUVERNEMENT

Art. 104

Les mots «juridictions pénales» sont remplacés par les mots «juridictions pénales de droit commun».

JUSTIFICATION

Il s'agit d'une adaptation technique.

Le ministre de la Justice,

Marc VERWILGHEN